

gemeente. Daar

we niet samen
Wat geeft dan
en.
elkaar" naderen
n tegenspreken.
n één is geweest
atenanti theou".

d worden, wat
ken-en-gelooven
" zijn menschen.
of er weer een
wij hebben van
die ons „kate-
wij „katenanti"

ke beginselver-
en Woord. Wie
aat „katenanti"

zijn maskerade-
een onbekende
bidden, wel, die
enanti" God. Ik
puse party men
dan pas zei:
amigen dat we
ste in de kerk.
N.N. kan com-
moet N.N. eerst
g g e n.

ft God ook ge-

lidden, moet hij
denkt over de
d, niet zij naar
K. S.

BLIJK LEVEN

et overbekende
ware ingeprent:
n worden? Het
aad heeft aan-
standen hebben

r we wijzen op
vertalingen.
o e m d worden,
arna zijn naam
l („zaak") die

ad geroepen
het zaad is er
door een schep-
en benoemings-
iets, maar de
d en menschen

een scheppings-
maar er is wel
mt het beloofde
od het beloofde

we er op terug
helpen, die nu
tergronden
ekende formule
st hebben over
t onzen lezers-
eens onze mee-

K. S.

NIE"

in het versche-
eens opdischt
essen 1947 ge-
itel: „In volle

envatting van
e spreken had
ntspanning en
e zoovele van
niet alleen)

en Ds O. W.
onderwerpen,
op onze ver-
it het geloof"
Ontspanning".
is, dat tevens
atting van de

ersma opgeno-
de Geref. Be-
uit het geloof",
g van de Con-

Het geheel werd een lijvige brochure van 105 pagina's; en dat voor een prijs, die voor geen enkele beurs een bezwaar behoeft te zijn (t.w. 90 ct.; bij afname van 10 exx. 5 ct. per ex. goedkooper).

Als je dit bundeltje hebt doorgelezen, dan kom je voor jezelf tot deze conclusie: Wat wordt er dikwijls door ons een veelvoud van 90 ct. uitgegeven voor heel wat mindere kost. De vacaties b.v. zijn nu weer in volen gang; een ieder trekt er op uit, al is het maar voor een paar dagen..... en: geeft natuurlijk geld uit! Een welgemeende raad, dien ik geven kan is: besteed nu eerst nog 90 ct. extra aan de bestelling van dit werkje (Bondsbureau, Parkstraat 25, Utrecht). Uw regenachtige vacatiedagen kunt U dan rijk vergoeden met deze lectuur.

▼

't Boekje begint met het indrukwekkend Schriftuurlijk betoog van Ds Jagersma, die U op de eerste bladzijde zet onder de hoogspanning reeds van dingen, waarlangs we zoo verraderlijk gemakkelijk heenleven.

Als hij het gaat hebben over den ernst der Belijdenis, dan laat hij even zien, wat belijden eigenlijk is: spreken IN EEDEN; spreken VLAK VOOR GODS AAN-GEZICHT.....

Dat volstrekt ernstige spreken is het kenmerk van de Belijdenis der Kerk, zoodat men zelfs den dood erop wil ingaan, als het moet.

Voor zoo iets b.v. kom je ineens te staan, als je die klare taal van Ds Jagersma leest. En dat is zoo geweldig goed, vooral in een tijd, als waarin wij leven; waarin meer „gepraat", dan „gesproken" en „beleiden" wordt; waarin 't is: vandaag „ja" en morgen „neen", in plaats van „ja-ja" en „neen-neen".

Dit begin al maakt het boekje verheffend voor onze jongeren; maar niet minder voor DE OUDERS VAN ONZE JONGENS EN MEISJES. Die Ouders kunnen ook hun levensstijl, met die van hun kinderen in hun gezin, er door adelen. Een boekje om in den familiekring te bespreken!

Ik zie de taak en de kracht van dit werkje heel breed en diep: er zijn toch overal nog jongeren, die nog „synodaal-gebonden" Ouders hebben, en omgekeerd: Ouders, die er langzamerhand al in berusten, dat ze nog een ouderen zoon of oudere dochter hebben, die „niet mee overging".

Dit boekje HELPT HET GESPREK WEER OP GANG tusschen die twee, door de dingen zoo simpel naar de Schriften te stellen.

Als er nog de bereidheid is om geloovig te luisteren, komt men zonder twijfel weer verder.

Dit boekje — ik denk aan het referaat over de „Rechtvaardiging uit het geloof" — teekent in echt-vrome taal het leven van den Christen, zooals het mag zijn door 't geloof in den schuldvergevendenden Vader.

Instrueerend bepaald is 't ook op het punt van „ontspanning en inspanning".

In hoeveel gezinnen zit men niet met dat vraagstuk als Ouders tegenover de kinderen, 't vraagstuk dat altijd weer vastloopt op de stelling van de Ouders: „Dat mag jij niet!" en op de vraag van de jongeren dan: „Waarom mag ik dat nou niet?"..... De „Sabbathskwestie" b.v. wordt direct scherp-belijnd gesteld en schriftuurlijk beleden.

Een zin als: „(Op den zevenden dag) heeft God gerust (eerlijk waar!) en toch werkte Hij met volle kracht door" en één als: „het gezwoeg moet nu stillaan" (n.l. op den zevenden dag) geven een wijd perspectief temidden van alle splinterige „Zondagskwestietjes", waarmede men soms, en nog al eens véél, zit!

In gebondenheid aan de Schriften worden Ouders en kinderen uit deze draaikolken gevoerd en komen ze te staan onder de rijke visie van den Bijbel op deze punten.

En zoo zou ik graag door-gaan met citeeren; de plaatsruimte laat het echter niet toe. Wat zijn er een prachtige onderdeelen in, die opvallend zijn door simpelheid en schoonheid, als we de Schrift en de Belijdenis maar verstaan willen:

„Wat is gelooven?" (p. 28/29), „Vrijpraak en volharding der heiligen" (p. 33/35), „Uit de vruchten van mijn geloof verzekerd", die bekende, veelzins verdraaide uitdrukking uit Cat. Zondag 32 (p. 35—37) enz., enz.

Neem en lees en..... leef er naar! Dat is de conclusie waartoe ik moet.

't Boekje grijpt U en U grijpt er telkens weer naar als naar een bron van voortdurenden levensrijkdom.

's-Gravenhage. Ds G. TH. KOOPMAN.

„ZE" DRAAIEN WEER

Ds K. Doornbos (zie Persschouw in dit nummer) citeert van dr D. Nauta, hoogleeraar der V.U., de uitspraak, dat

„de vrijgemaakten de meerdere vergaderingen achteruit willen zetten".

Let op twee woorden:

a) achteruit zetten;

b) willen (nog iets anders dan „doen").

Maar in het rapport ter doordrijving van de schorsing etc. van ondergeteekende, schreef dezelfde heer (in antwoord op mijn bewering, dat geen synode het recht heeft te fungeeren als opperkerkeraad):

„daarin geeft Prof. Schilder in niet onduidelijke termen te verstaan, dat hij het gezag der Synode niet erkent".

Let op twee bijzonderheden:

a) gezag niet erkennen; dat is heel wat anders dan „achteruit zetten";

b) er staat niet: hij wil het, maar hij doet het, en zegt het ook zeer duidelijk.

Natuurlijk gaan we niet meer op die kwajongens-logica in. Dat is al gebeurd in mijn: „De Waarheid luistert nauw".

We constateeren alleen maar.

Vandaag verkopen ze dezen onzin, morgen weer een anderen.

Maar ze blijven onzin verkopen. Het gaat erover: WELK gezag? En dat staat duidelijk in de K.O.

K. S.

Erger dan de Mormonen?

In het „Kerkblad van de (gebonden) Gereformeerde Kerken van 's-Gravenhage" van 18 Juli 1948 staat onder 's-Gravenhage-Zuid het volgende:

„JEUGD-VACANTIE-NIEUWS".

„Vacanties zijn er om uit te rusten en om eens een kijkje te nemen buiten de dagelijkse kring. Bij het eerste kunnen we je niet helpen; voor het laatste gaat dit echter beter. Alle jonge vacatiegangers worden daarom uitgenodigd voor een tocht naar Amerika (in gedachten), en wel naar de stad der Mormonen. Zaterdag 17 Juli om 8 uur spreekt voor ons in één der vertrouwde (lees: vrouwde) lokaaltjes een jonge Mormon over zijn geloof en hoopt ons dan te vertellen, wat de Mormonen eigenlijk precies belijden. Een mooie gelegenheid dus om onze nogal regenachtige vacantie productief te maken. In het nieuwe verenigingsjaar kunnen Abigail en Saevis van het gehoorde slechts voordeel hebben. Dat ook andere belangstellenden welkom zijn, spreekt vanzelf".

Abigail en Saevis (tranquillus in undis) zijn de M.V. en J.V. uit Den Haag-Zuid, die plegen te vergaderen in één der lokalen van de Laakkerk.

Gods Woord zegt: „Indien iemand tot ulieden komt en deze leer niet brengt, ontvangt hem niet in huis, en zegt tot hem niet: Wees gegroet. Want die tot hem zegt: Wees gegroet, die heeft gemeenschap aan zijn booze werken" (II Joh. : 10 en 11). En verder: „Doch al ware het ook dat wij, of een Engel uit den hemel u een Evangelie verkondigde buiten hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt. Gelijk wij te voren gezegd hebben, zoo zeg ik ook nu wederom: indien u iemand een Evangelie verkondigt buiten hetgeen gij ontvangen hebt, die zij vervloekt" (Gal. 1 vs 8 en 9).

Deze J.V. en M.V. ontvangen dezen dwaalleeraar wel in haar huis, nog wel „het huis der Kerk"; ze hebben uiteraard den spreker van den avond verwelkomd, hem gegroet, en zoo naar het Woord des Heeren gemeenschap gehad aan zijn booze werken. Of hebben ze hem vervloekt? Mij werd medegedeeld, dat de spreker als voorwaarde gesteld had, dat hij niet zou worden tegengesproken, maar dat men hem alleen vragen zou mogen stellen. Indien deze mededeeling juist is, dan hebben de ontvangende verenigingen zich van te voren van de mogelijkheid beroofd om den spreker den vloek des Heeren te verkondigen, of ook maar iets te doen, dat het verkondigen van dien vloek in de verte benadert.

Hoe was de houding van de Kerkeraadsleden in dezen? Ik neem aan, dat zij niet bekend zijn geweest met de voorbereidingen van deze vergadering; ik wil ook aannemen, dat het meerendeel van hen het stukje in het Kerkblad, dat 's-morgens uitkwam op den

dag, waarop 's avonds de vergadering werd gehouden, pas gelezen heeft, nadat de vergadering al achter den rug was. Maar één ouderling heeft er althans van geweten; hij was aanwezig, en heeft de samenkomst met dankzegging gesloten. Hij heeft geen maatregelen genomen om deze bijeenkomst te beletten, en zoo hij pas op het laatste oogenblik ervan vernam, geen waarschuwend woord laten hooren tegen zulk handelen, dat lijnrecht tegen Gods Woord ingaat, en de jongelui niet opgewekt om terstond de samenkomst te verlaten. Door zijn dankgebed heeft hij, niet het door den Mormonen gesprokene, natuurlijk niet, maar wel het houden van zulk een voorlichtingsvergadering, en dat men luisterde naar een ander Evangelie, goedgekeurd.

Dit is toch wel heel droevig!

Toen er in 1944 in Den Haag-West een „Comité tot ontwikkeling van het Gereformeerde leven" werd opgericht, en dit Dr R. Schippers van Rotterdam verzocht te komen spreken over de actuele kerkelijke kwesties, heeft de Kerkeraad van West onmiddellijk maatregelen beraamd om het optreden van Dr Schippers, Geref. predikant in volen rechte, te beletten. Een van de leden van het Comité, een diaken van West, hoorde zich den eisch stellen terstond zich uit dat Comité terug te trekken. De diaken verklaarde zich bereid, hangende de besprekingen met den Kerkeraad over het al of niet geoorloofde van voorlichting, die niet van den Kerkeraad uitging, niet aan de werkzaamheden van het Comité deel te nemen; ja zelfs wilde hij er bij de mede-leden van het Comité op aandringen, in afwachting van het resultaat van de besprekingen met den Kerkeraad, de werkzaamheden van het Comité geheel op te schorten. Maar dat was niet genoeg: de betrokken diaken werd van het Avondmaal geweerd, en door den Kerkeraad van West in samenwerking met dien van 's-Gravenhage-Zuid geschorst. Zuid kreeg in dien tijd een zekere vermaardheid in het assisteeran van genabuurde Kerken bij het schorsen van ambtsdragers; alle vier de aan Zuid grenzende Kerken hebben in den loop van den tijd van haar „dienst" gebruik gemaakt, meen ik.

En nu mag een Mormon wel voorlichten. In een lokaal van de Kerk; met de sanctie van een ouderling. In 1944 werd geschorst een diaken, die, neen, niet eens andere voorlichting dan de Kerkeraad begerde, gaf; practisch deed hij niets; hij had alleen over het recht van voorlichting geven een andere gedachte dan de Kerkeraad. In 1948 wordt een Mormon (de secte der Mormonen hebben als dogma sedert 1852 den eisch van veelwijverij!) door een J.V. en M.V. uitgenodigd — en de Kerk verzet zich niet; een ouderling keurt het goed! — om te vertellen over zijn „geloof" en over wat hij „belijdt". De verenigingen zullen daar „voordeel" van hebben!

't Is met groote huivering, dat we deze dingen lezen en hooren. Slaat de Heere met verblindheid? Openbaart zich hierin Zijn toorn over wat is geschied? Hij ontferme Zich over de velen, die nog steeds niet weten, wat er is geschied, maar die toch kunnen en moeten weten, wat er thans geschiedt; en die, als ze maar den eenvoudigen Schriftuurlijken maatstaf aanleggen (zie II Joh. en Gal.) deze dingen afschuwelijk moeten vinden. De Heere opene hun oogen.

Dr J. Schelhaas Hzn schreef in het nieuwe blad van de „beswaarden" in het synodale verband: „Waarheid en Eenheid": „Omdat men in de vrijgemaakte pers blijkbaar van het axioma uitgaat, dat alles wat in onze kerken gebeurt verkeerd is.....". Indien hij dit oordeel, dat hij voor den Heere zal moeten verantwoorden, laat rusten op de critiek, die „in de vrijgemaakte pers" wordt uitgebracht, dan zij hem gezegd, dat zulke dingen ons diep smarten, en dat deze critiek wordt uitgebracht, omdat onze broeders en zusters ons onvergetelijk zijn, en we hen willen oproepen tot gehoorzaamheid aan en weerkeeren tot het Woord des Heeren.

F. d. V.

POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN

DE CRISIS VAN HET GEZAG

in het bedrijfsleven V

Hetgeen in het voorgaande door ons werd overwogen inzake de economische medezeggenschap kon ons tot geen andere conclusie brengen dan dat zoowel de zaak zelf als de personen en instanties, die gezegd worden voor medezeggenschap in aanmerking te komen, ons uiterst vaag en weinig concreet worden voorgesteld, zoodat er ten aanzien van deze zaak meer dan een nuance-verschil valt aan te wijzen tusschen de verschillende voorstellingen, die over deze zaak worden ten beste gegeven.

Wat de zaak zelf betreft staan wij voor de dubbele vraag: wat is het specifieke, economische karakter der zaken, waarover in medezeggenschap moet worden gesproken, en welke betekenis heeft het woord medezeggenschap in dezen: wil dit alleen maar zeggen: „overleg", of heeft het de betekenis van „medegezag"?

Het A.R. Rapport inzake het Vraagstuk der bedrijfsorganisatie, uitgebracht door de Commissie inzake sociaal-economische aangelegenheden, welk rapport

zooals gezegd ook een enkel woord wijdde aan de zaak der Ondernemingsraden, stelt ons op dit punt geheel teleur. Wij lezen daarin slechts: „De naam „kern" of „fabriekscommissie" komt voor, meer in overeenstemming te zijn met taak en karakter dixer instituten dan de wel wat weidse betiteling „ondernemingsraad". Wij achten dit een oppervlakkige opmerking te zijn, omdat iedere nadere aanduiding ontbreekt wat dan naar het oordeel der schrijvers wel taak en karakter van deze „fabriekscommissies" of „kernen", zoowel als van die gedachte „ondernemingsraden" uitmaakt. Was men nader op deze zaak ingegaan, dan had reeds de naam „fabriekscommissie" of „kern", doorgaans een vertegenwoordiging van fabrieksarbeiders in de onderneming, er op kunnen wijzen, dat bij een „ondernemingsraad" een meer alle afdelingen in het bedrijf omvattende vertegenwoordiging te verwachten viel, zooals o.a. ook blijkt uit het „Voorontwerp van Wet" en thans uit het „Ontwerp van Wet op de Ondernemingsraden". Dat uit